

Prof. dr Janusz Bałdyga

Poznań 28. 10. 2019

Wydział Rzeźby

Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu

Dyscyplina Artystyczna Sztuki Piękne

Dziedzina Sztuki Plastyczne

R E C E N Z J A

Rozprawy habilitacyjnej, dorobku artystycznego i dydaktycznego doktora Igora Mikody sporządzona w związku z przewodem habilitacyjnym w dziedzinie sztuki plastyczne, w dyscyplinie artystycznej sztuki piękne wszczętym przez Wydział Rzeźby Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu

Nr sprawy BCK – VII – L – 9495/2019

ZLECENIODAWCA RECENZJI:

Wydział Rzeźby Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu zgodnie z otrzymaną decyzją Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dnia 4 września 2019 (BCK –VII-L- 9495/2019) poinformował pismem z dnia 24 października 2019 roku o powołaniu mojej osoby w skład komisji habilitacyjnej z funkcją recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuki piękne Pana dr Igora Mikody

DO ZLECENIA ZOSTAŁA DOŁĄCZONA DOKUMENTACJA:

1. Igor Mikoda – PRZENIKANIE - Dokumentacja wybranego dorobku artystycznego (załącznik nr 4)

2. Autoreferat – Igor Mikoda – PRZENIKANIE (załącznik nr 2)
3. Self – referat – Igor Mikoda – PERMEATION (appendix no 2)
4. Igor Mikoda – PRZENIKANIE - Dzieło wskazane jako główne osiągnięcie w przewodzie habilitacyjnym (załącznik nr 3)
5. Igor Mikoda – PRZENIKANIE – Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, współpracy naukowej i popularyzacji nauki (załącznik nr 5)
6. Odpis dyplomu uzyskania stopnia doktora

DANE HABILITANTA:

Pan doktor Igor Mikoda urodził się w 1982 roku w Lubartowie, w latach 1997 – 2002 uczył się w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych w Lublinie gdzie uzyskał dyplom artysty szydełkarza.

Studiował w latach 2002 – 2008 na Wydziale Rzeźby i Działań Przestrzennych Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu gdzie w 2008 roku obronił z wyróżnieniem dyplom magisterski w zakresie rzeźby w I Pracowni Rzeźby prof. Józefa Petruka i rysunku w I Pracowni Rysunku prof. Jacka Strzeleckiego.

Tytuł doktora sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuki piękne uzyskał w 2013 roku na Wydziale Rzeźby i Działań Przestrzennych Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu.

Doktor Igor Mikoda jest adiunktem zatrudnionym na Wydziale Rzeźby Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu, pracuje również na Kierunku Grafika w Collegium da Vinci w Poznaniu. Od 2008 roku jest kierownikiem Studenckiego Biennale Małej Formy Rzeźbiarskiej oraz współorganizatorem autorskiego projektu prof. Wiesława Koronowskiego *Brygada Pigmaliona*. Od 2016 roku pełni obowiązki kierownika Katedry Rzeźby i Otoczenia a od 2018 roku kierownika Zakładu Technik Realizacyjnych na Wydziale Rzeźby UAP.

Zajmuje się rzeźbą, grafiką, rysunkiem i projektowaniem graficznym. Jest autorem licznych wystaw indywidualnych i uczestnikiem wielu wystaw zbiorowych.

OCENA AUTOREFERATU

Wstęp „Autoreferatu - PRZENIKANIE” dotyczy motywacji rzeźbiarza i refleksji na temat konieczności odpowiedzi na z pozoru tylko banalne pytanie – dlaczego to robisz? Mikoda

zadaje to pytanie i jednocześnie udziela odpowiedzi pośredniej nawiązując do tradycji i wszelkich bodźców kształtujących charakter i nie zawsze uświadamianą potrzebę tworzenia. Pojęcie twórczości traktowane jest przez niego jako szeroki obszar ludzkiej aktywności wychodzący daleko poza granice sztuki. Stąd wynika przywiązywanie wagi do procesu a nie tylko jego zwieńczenia jakim jest w tym przypadku dzieło. Niewątpliwie dyscypliną pierwszego planu jest w twórczości Mikody rzeźba jako forma wypowiedzi artystycznej wchodząca w aktywny dyskurs z przestrzenią i odbiorcą zobowiązanym do poszukiwania optymalnego miejsca oglądu a więc optymalnego punktu w otaczającej go przestrzeni użytkowej.

We wstępie przywołuje Igor Mikoda rysunek jako dyscyplinę służebną niejako pośrednią w pierwszym, inicjacyjnym etapie projektowania, wskazując na jej późniejsze wybijanie się na niepodległość i w efekcie status komunikatu autonomicznego. Pozwala to na stworzenie równoprawnego związku rzeźby i rysunku w końcowej fazie realizacji. Rysunek związany z rzeźbą, atakujący przestrzeń i wskazujący na możliwość translacji jednej dyscypliny na drugą, stanowi ten obszar twórczości Mikody, który potwierdza skalę poszukiwań i charakter osobistej, otwartej metody twórczej.

Trzeci punkt autoreferatu dotyczy uzasadnienia wyboru dwóch cykli rzeźbiarskich *Tchnienie* z 2016 roku i *Emocje* z 2017 roku jako głównych osiągnięć w przewodzie habilitacyjnym. Autor traktuje te realizacje jako szczególne i ważne doświadczenia jego twórczości. Istotna jest synteza osobistych wątków i formalnych rozstrzygnięć odwołujących się zarówno do emocji prywatnych jak i kanonów współczesnej kultury popularnej. Stąd komunikatywność prac Mikody realizuje się na wielu poziomach warunkowanych świadomością i doświadczeniem odbiorcy. Habilitant wskazuje na genezę swojego dojścia do rzeźby z obszaru elementarnych doświadczeń i konkretnych umiejętności wynikających z profesji snycerza. W dalszej części autoreferatu Igor Mikoda opisuje bardzo osobisty punkt widzenia procesu twórczego skupiając się na osobistym doświadczeniu i społecznym i ideowym etosie artysty uprawiającego tę dyscyplinę sztuki. W wywodzie Mikody wyczuwalny jest aspekt etyczny wskazujący na niemal organiczny związek życia i sztuki a także imperatyw ciągłej aktywności, autentyczności i szczerości.

Wracając do wskazanych przez habilitanta prac stanowiących autonomiczne rzeźby, zwracam uwagę na rezygnację z włączania w nie kompozycji rysunkowych, moim zdaniem wiąże się to

z silnym imperatywem „prawdy źródeł” twórczości Igora Mikody. Eksponując rzeźbę w jej kanonicznym wymiarze, wskazuje na rzetelną podstawę, rodzaj fundamentu na którym budowana jest jego wielowątkowa twórczość.

Autoreferat ma jasną i czytelną konstrukcję, otwiera go wstęp opatrzony konfucjańską sentencją *Wybierz sobie zawód, który lubisz a całe życie nie będziesz musiał pracować*. Drugi rozdział (wstęp ma funkcję rozdziału pierwszego) zatytułowany *Forma* składa się z kluczowych sekwencji analizy procesu twórczego *gest, kreska i bryła, media*. Trzeci rozdział pod tytułem *Wskazane dzieło* to opis dwóch cykli rzeźbiarskich *Przenikanie i Tchnienie i emocje*. Praca ma klarowną konstrukcję, nie jest zbyt obszerna ale jej wartość przede wszystkim związana jest z osobistą refleksją autora. Wydaje się że to on, jego życie i emocje stanowią podstawowy i wystarczający kontekst twórczości Mikody choć dzieje się to kosztem opisu kulturowego kontekstu i historycznych odniesień. Autoreferat stanowi jakby fragment osobistych notatek, swoistego dziennika czy pamiętnika. Igor Mikoda mówi dużo o emocjach, racjonalne poszukiwanie tematów zastępuje uważnym oglądem codzienności przynoszącej nowe emocje, przeżycia i uczucia często poza naszą intencją i aspiracją. Habilitant jest artystą emocjonalnym i wrażliwym, jego brązowe rzeźby paradoksalnie mają coś z ulotności chwili, stanowią rodzaj zapisu momentu jak trwający chwilę, pozostający bez konsekwencji dotyk lub jeszcze mniej materialne tytułowe *Tchnienie*.

Autor traktuje wskazane realizacje jako szczególne doświadczenia w jego twórczości. Potwierdza wybitne kompetencje i wiedzę dotyczącą dyscypliny która znajduje się w centrum jego praktyki artystycznej i refleksji teoretycznej. Ma pełną świadomość genezy, kontekstów i tradycji współczesnej rzeźby. Autoreferat zawiera bardzo interesujące refleksje dotyczące założeń merytorycznych, charakteru medium którym się posługuje i recepcji własnych dzieł w Polsce. Działalność artystyczna potwierdza autentyczność tej postawy i czyni jego wypowiedzi przekonującymi. Biorąc pod uwagę wszystkie aspekty twórczości Igora Mikody oceniam jego autoreferat bardzo pozytywnie.

OCENA OSIĄGNIĘĆ ARTYSTYCZNYCH

Zestaw dokumentacji prac habilitanta daje nam spójny obraz jego osiągnięć artystycznych w szerokim spectrum aktywności, oczywiście dominuje rzeźba o klasycznym rodowodzie ale szczególną uwagę zwracają wielkoformatowe rysunki a przede wszystkim te, które poprzez

trójwymiarowe kształtowanie kartonu wchodzi w wymiar i znaczenie formy rzeźbiarskiej. W mojej opinii praca DEFTRIP z 2013 roku ma tutaj znaczenie kluczowe dla poszukiwań relacji z przestrzenią zarówno w lokalnym jak i publicznym wymiarze. Jako przykład przytoczę realizację II Bez tytułu z 2018 roku na którą składają się wydruki banerowe zainstalowane na fasadzie budynku.

Dołączona dokumentacja realizacji rysunkowych i malarskich potwierdza naturalny brak zgody na jednostajność drogi artystycznego rozwoju. Igor Mikoda szuka dróg a nie celu i to jest w tej twórczości cenne.

Bogaty zestaw fotografii, dokumentów w postaci plakatów, zaproszeń, wycinków prasowych i recenzji daje pełne wyobrażenie aktywności Igora Mikody zasługującej na uznanie.

Osiągnięcia artystyczne habilitanta w latach 2013 – 2018 oceniam pozytywnie.

OCENA OSIĄGNIĘĆ DYDAKTYCZNYCH

W latach 2013– 2018 Igor Mikoda pełnił wiele funkcji dydaktycznych w Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu, od 2013 roku jest adiunktem w V Pracowni Rzeźby, od 2015 roku prowadzi przedmiot kierunkowy Rysunek Anatomiczny w Rzeźbie na Wydziale Rzeźby UAP, od 2014 roku Podstawy Obrazowania Cyfrowego, jako przedmiot kierunkowy na studiach licencjackich a w latach 2016 – 2017 Metody Obrazowania Cyfrowego jako przedmiot fakultatywny studiów doktoranckich na Wydziale Rzeźby Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu. Dokonania dydaktyczne dr Igora Mikody uzupełnia udział w projektach badawczych, należy w tym miejscu wyszczególnić te w których pełnił funkcję kierownika *Mała forma rzeźbiarska i medalierstwo – pokoleniowa zmiana postrzegania problematyki rzeźbiarskiej wśród przedstawicieli generacji X i Y na terenie Polski*. Projekt dotyczył badania wpływów nowych technologii i mediów na współczesnego rzeźbiarza w autorskich realizacjach rzeźby kameralnej. Realizowany w latach 2013 – 2019 projekt badawczy warto zestawzić z kolejnym realizowanym pod kierunkiem doktora Mikody w latach 2013 – 2014. Zatytułowany *Survirtual Spaces: cyberprzestrzeń – cybersztuka* dotyczy wpływu technologii komputerowych i rozwoju technologii na sztukę i kulturę. Powyższe informacje pozwalają na potwierdzenie konsekwentnej linii rozwojowej Igora Mikody jako dydaktyka związanego z

Wydziałem Rzeźby, zasadniczo wpływającego na charakter i ewolucję dydaktycznego programu wydziału. Obszar jego doświadczeń edukacyjnych poszerza udział w wielu konferencjach i aktywne uczestnictwo w autorskim projekcie profesora Wiesława Koronowskiego *Brygady Pigmaliona*. Igor Mikoda traktuje rzeźbę jako dyscyplinę sztuki obdarzoną wybitnym potencjałem edukacyjnym, stąd niemal naturalnym obszarem jego aktywności stały się warsztaty twórcze prowadzone na plenerach i w liceach sztuk plastycznych. Zwracam uwagę na oryginalny, autorski charakter Warsztatów Rzeźbiarsko – Rysunkowych Młode Skoki adresowanych do młodzieży średnich szkół plastycznych, potencjalnych studentów Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu. Informacje o dokonaniach edukacyjnych habilitanta należy uzupełnić informacjami o studentach nad których pracami sprawował opiekę naukowo artystyczną, myślę również o recenzjach prac magisterskich i licencjackich zarówno na Wydziale Rzeźby i Działań Przestrzennych Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu jak i Wydziale Informatyki i Komunikacji Wizualnej na Kierunku Grafika Collegium da Vinci w Poznaniu. Świadczą o samodzielności w kreowaniu programu dydaktycznego w dużej mierze opartego na własnych doświadczeniach, autoedukacji i artystycznych dokonaniach.

Bogaty i wielowątkowy dorobek dydaktyczny Mikody traktuję jako ważny przykład niemal organicznej spójności własnej twórczości artystycznej i proponowanych studentom metod edukacyjnych. Dorobek dydaktyczny habilitanta i jego społeczną aktywność oceniam bardzo pozytywnie.

O C E N A D O Ł Ą C Z O N E G O D Z I E Ł A A R T Y S T Y C Z N E G O

Igor Mikoda wskazuje jako osiągnięcie dwa cykle rzeźbiarskie opatrzone tytułami *EMOCJE* i *TCHNIENIE*. Zestaw niewielkich rzeźb o wymiarach od 25 do 40 cm stanowi spójny organizm dający możliwość ustanowienia logicznego, narracyjnego porządku. W pracach tych odnajdujemy echa ekspresjonizmu, ekspresja tych rzeźb ma siłę dominacji odbioru prac Mikody. Ekspresja, którą artysta osiąga poprzez formę, kierunki płaszczyzn i linii ma też swoje, moim zdaniem, zasadnicze źródło we fragmentaryczności. Problematyka związana z fragmentem wobec imaginacji całości, obrazem niepełnym, zagubionym albo odnajdywanym, kształtuje obraz tej twórczości. Przedstawione cykle rzeźb charakteryzuje perfekcja wykonania stanowiąca świadectwo procesu, który podobnie jak w dziełach

członków „Bractwa Św. Łukasza” przechodzi w sferę znaczeń, przywołując pojęcia doskonałości zakodowanej właśnie w warsztacie artysty.

Zaprezentowane dzieło jest w mojej opinii ważnym osiągnięciem w dyscyplinie artystycznej sztuki pięknej i oceniam je pozytywnie.

K O N K L U Z J A

Na podstawie przedstawionych przez kandydata wyczerpujących, świetnie przygotowanych materiałów i jednoznacznie pozytywnej ich oceny, stwierdzam że świadczą one o wybitnym dorobku artystycznym i dydaktycznym habilitanta. Szczegółowa analiza przedstawionego do oceny dzieła pozwala na potwierdzenie jego szczególnej wartości i roli jaką odgrywa w tworzeniu opinii i refleksji nad stanem rzeźby jako dyscypliny głęboko zakorzenionej w wieloletniej tradycji. Uwzględniając recepcję sztuki Igora Mikody zarówno w kategoriach artystycznych jak i społecznych, wyrażam opinię iż osiągnięte efekty artystyczne, dydaktyczne i społeczne stanowią o poważnym wkładzie w uprawianą dyscyplinę sztuki, dydaktykę i upowszechnianie kultury.

Stwierdzam że osiągnięcia artystyczne, twórcze, organizacyjne i dydaktyczne spełniają wymagania art. 16 ustawy z dnia 14. 03. 2003 roku (z późniejszymi zmianami) o stopniach naukowych i tytułach oraz stopniach naukowych i tytułach w zakresie sztuki.

Wnoszę do Przewodniczącego Komisji Habilitacyjnej o przyjęcie wniosku o przyznanie Panu doktorowi Igorowi Mikodzie stopnia doktora habilitowanego i skierowanie go do Rady Naukowej Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu.

Prof. Janusz Bałdyga

